

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Toekenning Regio Deal Regio Zwolle 5e tranche
Portefeuillehouder	-	R.W.J. van Leeuwen (wethouder)
Domein	-	Staf
Contactpersoon	-	Timo Muller
Contactgegevens	-	t.muller@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

13 februari 2024
11 maart 2024

Kernboodschap

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van:

- het kabinetsbesluit over de Regio Deal Regio Zwolle 5e tranche en het vervolgproces.
- de status van de lopende Regio Deal Regio Zwolle 3e tranche

Inleiding

Op 9 februari 2024 heeft het kabinet bekend gemaakt dat de ingediende aanvraag van Regio Zwolle voor een Regio Deal 5e tranche is geselecteerd voor nadere uitwerking. Regio Zwolle ontvangt € 30 miljoen van het Rijk om verder te werken aan de brede welvaart in de regio, een resultaat waar wij erg trots op zijn! De komende maanden gaan Rijk en Regio het voorstel dat is ingediend verder uitwerken. Met deze informatienota informeren wij u over het kabinetsbesluit en het vervolgproces. Daarnaast willen we uw raad graag informeren over een wijziging in de toekenning van middelen in de lopende Regio Deal Regio Zwolle 3^e tranche.

Rijk onderschrijft het belang van krachtige regio's

In Regio Deals werken Rijk en Regio's samen aan de brede welvaart. Het Rijk ziet dit als een belangrijk instrument om samen met overheden, ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties de kwaliteit van leven, wonen en werken in een regio te vergroten. Het kabinet heeft totaal € 900 miljoen gereserveerd voor Regio Deals, waar bij de 5e ronde openstelling € 384,6 miljoen beschikbaar is. Op 1 november werd duidelijk dat 29 voorstellen met een totaal gevraagde financiële bijdrage van € 630,5 miljoen waren ingediend. Uiteindelijk heeft het Rijk 22 aanvragen geselecteerd verspreid over het land. Zie voor meer informatie de bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer.

Aanvraag Regio Deal Regio Zwolle 2024-2027

Regio Zwolle heeft op 31 oktober namens alle regionale partners een ambitieuze aanvraag bij het Rijk ingediend voor een Regio Deal 5e tranche, gevolgd door een intensief lobbytraject. De aanvraag sluit inhoudelijk nauw aan bij de ambities van de Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024-2028 (Regio Zwolle Stapt Door) en wordt gesteund door een brede regionale coalitie van meer dan 75 partijen. De ingediende aanvraag is geschreven vanuit de analyse waar de brede welvaart onder druk staat. Met deze Regio Deal kan een aantal opgaven in de regio versneld en met meer impact worden uitgevoerd om zo de 800.000 inwoners en 80.000 ondernemers een sterker toekomstperspectief te bieden.

Regio Zwolle staat namelijk voor een forse groeiopgave, zowel in woningen als in werkgelegenheid. De Regio is in toenemende mate een aanvulling op de Randstad en een belangrijk puzzelstuk in de oplossing van de woonopgave in Nederland. Een positieve ontwikkeling, die meer (economische) bedrijvigheid en levendigheid met zich meebrengt. Het vraagt tegelijkertijd ook oog houden voor de leefbaarheid op lange termijn. De uitdaging voor onze regio zit erin om de groei te regisseren; te groeien op een manier die bij de regio past en deze evenwichtig over de regio te verdelen, waarbij we rekening houden met de behoeften van inwoners en ondernemers (zeggenschap over de eigen leefomgeving) en de eigen karakters van de deelgebieden. De hele regio telt. En daar werken we graag ook samen met het Rijk aan.

De aanvraag van Regio Zwolle kent drie programmalijnen:

1. Toekomstbepalende bedrijven als drijvende kracht.
2. Vitale kernen en gezonde buurten verspreid over de regio
3. Omslag naar een natuur inclusieve en klimaatadaptieve regio.

Zie de volledige aanvraag [hier](#).

Vervolg op de Regio Deal 3^e tranche

Het is de tweede keer dat Regio Zwolle via een Regio Deal geld krijgt van het Rijk. In 2020 kreeg Regio Zwolle bij de 3e tranche Regio Deal een bijdrage van € 22,5 miljoen waarmee een totale investeringsagenda van ruim € 80 miljoen tot stand kwam. Daarvan is onder meer € 15 miljoen geïnvesteerd in het project 'Ruimte voor de Vecht'. In dat project werken 14 maatschappelijke en overheidsorganisaties in 23 projecten samen aan een duurzame (economische) ontwikkeling en bekendheid van het Vechtdal, waaronder de Klimaat winkelstraat in Dalfsen.

Op het einde van de looptijd van de Regio Deal 3e tranche bleek een aantal projecten elders in de regio niet (tijdig) uitvoerbaar, waardoor ca. €100.000 aan middelen beschikbaar kwam. Daarvan heeft de gemeente Dalfsen €60.000 toegekend gekregen voor het project Vergroenen Waterfront Dalfsen en nog eens €20.000 voor het realiseren van de Schuilhut in Oudleusen.

Voor een overzicht van alle projecten van de 3e tranche en de status, zie <https://datdoetdedeal.nl>

De Regio Deal die Regio Zwolle nu heeft aangevraagd levert de regio een Rijksbijdrage van maximaal € 30 miljoen op. De vraag aan het Rijk was om een bijdrage van € 32 miljoen beschikbaar te stellen. Dit is dus € 30 miljoen geworden, ook een aanzienlijk bedrag zoals blijkt uit het overzicht uit de brief aan de Tweede Kamer. Partijen in de regio matchen de Rijksbijdrage met miljoenen aan cofinanciering, waardoor de investeringen in de regionale brede welvaart een veelvoud betreffen.

Het Rijk prijst de samenwerkings- en uitvoeringskracht van Regio Zwolle en waardeert dat met dit bedrag. Dit is het één na hoogste van de in totaal 22 aanvragen die in deze aanvraagronde zijn toegekend. Het Rijk is enthousiast over de combinatie van praktische initiatieven en het werk maken van systeem doorbrekende veranderingen.

Vervolg

Nu bekend is dat het Rijk een vernieuwde Rijk – Regio samenwerking wil sluiten via de Regio Deal start de dealmakingsfase. Op basis van de geleerde lessen vanuit de Regio Deal Regio Zwolle 3e tranche heeft het Regiobestuur er deze keer voor gekozen om niet in de fase voor toekenning al toe te werken naar een verzameling van losstaande projectvoorstellen. Het is een bewuste keuze geweest om een regionale aanvraag neer te leggen op basis van ambities en pas na toekenning en motivatie daarop door het Rijk de fase van projectinventarisatie te starten.

Het nu volgende proces van dealmaking bestrijkt naar verwachting de periode tot en met de zomer, een periode waarin Rijk en Regio in co-creatie toewerken naar een convenant. Het convenant is de basis voor de Regio Deal-samenwerking. Vervolgens vindt waarschijnlijk rond september / oktober de ondertekening van het convenant plaats. Daarna volgt de formele beschikking en kunnen de eerste projecten in het najaar van start.

Het dealmakingsproces is een onderhandelingsproces met het Rijk onder coördinatie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) waar ook andere vakdepartementen bij betrokken zijn en waar Rijk en regiopartners samen uitwerken hoe de Regio Deal er concreet gaat uitzien en welke concrete doelen en gezamenlijke inzet uiteindelijk opgenomen worden in de Regio Deal. Daarbij zijn prioriteiten en inbreng vanuit de regio én het Rijk richtinggevend. Deze besprekingen bepalen ook hoe het beschikbare budget over de programmalijnen wordt verdeeld. Rijk en Regio leggen in een convenant afspraken over ambities, doelen, aanpak en resultaat vast op het niveau van de programmalijnen, niet op projectniveau. Dit is van belang om wendbaar te kunnen zijn tijdens de uitvoering van de Regio Deal in de periode 2024 – 2027.

In de komende periode volgt het proces met regionale partners om te komen tot projectvoorstellen passend bij de ambities zoals geformuleerd in de aanvraag. Elk voorstel wordt getoetst op een aantal criteria waaronder: 1) bijdrage aan verbetering van de (sub)regionale brede welvaart, 2) mate waarin project impact heeft op de verschillende programmalijnen, 3) mate van schaalbaarheid van het initiatief (zowel binnen de Regio als richting andere regio's in Nederland), 4) mate van gezamenlijke uitvoering door verschillende regionale partners.

In het voorjaar 2024 wordt uw raad uitgenodigd voor een informerende raadsessie om door te praten over waar wij als Dalfsen prioriteit aan willen geven in dat traject.

Stuurgroep Regio Deal

De uitvoering van de Regio Deal vindt plaats onder regie van een Stuurgroep Regio Deal. Deze stuurgroep is ingebed in de bestaande regionale governance op verzoek van het Regiobestuur. De Stuurgroep ziet toe op het maken van afspraken met het Rijk over de inhoud van het Regio Deal convenant, inclusief de financiële vertaling per opgave en partner. De intentie is dat de Stuurgroep Regio Deal ook na het sluiten van het convenant blijft bestaan; zij houdt zicht op de inhoudelijke en financiële voortgang, het bereiken van de doelstellingen en de afstemming met het Rijk.

De samenstelling van de stuurgroep is als volgt:

- Peter Snijders voorzitter Regio Zwolle
- Paul Guldemonnd portefeuillehouder Regio Deals Regio Zwolle & portefeuillehouder Economie en Arbeidsmarkt
- Sander de Rouwe portefeuillehouder Ruimtelijke ontwikkelingen
- Inge Grimm vertegenwoordiger namens onderwijs
- Rob Zuidema vertegenwoordiger namens werkgevers
- Erwin Hoogland vertegenwoordiger namens penvoerder provincie Overijssel

Een ambtelijk programmateam Regio Deal, met bemensing vanuit het programmabureau Regio Zwolle en regionale partners, staat de Stuurgroep Regio Deal bij. Vanuit het Regio Bureau is Gerdien van der Zanden de verantwoordelijke programmamanager en daarmee secretaris van de stuurgroep.

Communicatie

Het regiobestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) wordt tussentijds bijgepraat over de voortgang van het dealmakingsproces. Daarnaast wordt vanuit het Regio Bureau in afstemming met de colleges en de klankbordgroep Raden en Staten ook de informatievoorziening richting uw raad vormgegeven. Over de resultaten van de nog in uitvoering zijnde Regio Deal 3e tranche wordt separaat gerapporteerd. Hiervoor ontvangt u via het College de jaarlijkse voortgangsrapportage.

Bijlagen:

1. Persbericht Rijk Regio Deals
2. Persbericht Regio Zwolle
3. Kamerbrief over selectie Regio Deals 5e tranche

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris
H.J. van der Woude

Investeren in de regio: € 386,4 miljoen voor 22 nieuwe Regio Deals

Nieuwsbericht | 09-02-2024 | 14:30

22 Regio's ontvangen in totaal 386,4 miljoen euro extra van het Rijk. Ze kunnen dat geld gebruiken voor plannen die leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers verbeteren. Het kabinet stelt het budget beschikbaar via de zogenoemde Regiodeals en het geld is bedoeld voor plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken. Rijk en regio bouwen zo samen aan bestaanszekerheid, leefbaarheid en gemeenschapszin.

De 22 geselecteerde voorstellen vormen een mix tussen plattelandsgebieden, de stedelijke omgeving, Caribisch Nederland en regio's aan de grens. De voorstellen worden de komende periode uitgewerkt tot volwaardige Regio Deals. Dat gebeurt in overleg met alle betrokken partijen: overheden, ondernemers, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen.

Minister De Jonge van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: "Voor een klein land als Nederland zijn de verschillen tussen regio's te groot. Terwijl het pas goed gaat met Nederland als het in iedere regio goed gaat. Daarom hebben we de Regiodeals in het leven geroepen. Daarmee maken we werk van gelijke kansen op goed wonen, leven en werken, waar je ook woont. Van Groningen tot Limburg, met de 22 deals die vandaag zijn aangewezen kunnen regio's aan de slag met die zaken die voor hen belangrijk zijn. Zoals onderwijs dat beter aansluit op de lokale arbeidsmarkt, een gezondere woonomgeving of betere bereikbaarheid."

De geselecteerde voorstellen voor Regio Deals met de beschikbare rijksbijdrage in miljoenen:

- Het Hogeland € 12,1 miljoen
- Regio Centra Groningen € 20 miljoen
- Oost-Groningen € 12,5 miljoen
- Groningen Noord € 10 miljoen
- Zuidwest-Friesland € 17,5 miljoen

- Veluwe € 20 miljoen
- Regio Achterhoek € 25 miljoen
- Regio Zwolle € 30 miljoen
- Regio Stedendriehoek € 20 miljoen
- Regio Noord-Limburg € 10 miljoen
- Regio Midden-Limburg € 20 miljoen
- Regio West-Brabant € 15 miljoen
- Metropoolregio Eindhoven € 20 miljoen
- Noord-Holland-Noord € 32,5 miljoen
- Amsterdam Zuidoost € 20 miljoen
- Metropoolregio Amsterdam West € 20 miljoen
- Drechtsteden-Gorinchem € 25 miljoen
- Zuid-Hollandse Delta € 10 miljoen
- Waterwegregio € 17,7 miljoen
- Delft € 12,3 miljoen
- Sint Eustatius (Caribisch Nederland) € 10 miljoen
- Saba (Caribisch Nederland) € 5 miljoen

Hoe werkt een Regio Deal?

Bij het sluiten van een Regio Deal komen de regio's zelf met plannen en ideeën om complexe opgaven aan te pakken. Bijvoorbeeld om de leefbaarheid van een gebied te vergroten, om opleidingen beter te laten aansluiten bij de arbeidsmarkt, of om gebouwen en bedrijventerreinen te verduurzamen. Het Rijk financiert maximaal de helft van de benodigde investering. De Rijksbijdrage is eenmalig en bedraagt minimaal €5 miljoen en maximaal €40 miljoen.

Bij de selectie kijkt het kabinet naar vier aspecten: de opgave (hoe groot, urgent en complex); de aanpak (hoe integraal wordt de opgave aangepakt); de financiën (welke partijen investeren mee, en hoeveel); en de organisatie (hoe worden regionale overheden, inwoners en bedrijven betrokken). Ook bij deze vijfde ronde heeft het kabinet gekeken naar een evenwichtige verdeling over Nederland en al eerder afgesloten Regio Deals. Bij de beoordeling stond steeds de vraag centraal of de aanpak bijdraagt aan het versterken van de brede welvaart van inwoners en ondernemers in de betreffende regio.

€ 900 miljoen voor Regio Deals in deze kabinetsperiode

Dit is de vijfde ronde Regio Deals; in vier eerdere ronden zijn in totaal al 44 Regio Deals van start gegaan. In de vijfde ronde zijn 29 voorstellen ingediend, waarvan 22 voorstellen verder uitgewerkt zullen worden. Later in 2024 zal – naar verwachting - een zesde ronde volgen. Voor de vierde, vijfde en zesde ronde heeft dit kabinet in totaal €900 miljoen beschikbaar.

Persbericht

Zwolle, 9 februari 2024

Kabinet investeert 30 miljoen euro in Regio Zwolle

Regio Deal: Regio Zwolle Stapt Door

Het Rijk trekt 30 miljoen euro uit voor een nieuwe Regio Deal met Regio Zwolle. De regionale partners investeren minimaal hetzelfde bedrag. Hiermee kunnen de opgaven in de regio versneld en met meer impact worden opgepakt om de 800.000 inwoners en 80.000 ondernemers een sterker toekomstperspectief te bieden.

"Wat een geweldig nieuws dat het Rijk opnieuw een Regio Deal wil sluiten met Regio Zwolle.", zegt portefeuillehouder Regio Deals Paul Guldemon. "Onze regio biedt veel mogelijkheden als het gaat om wonen, werken, leren en recreëren. Maar niet iedere inwoner profiteert daar in gelijke mate van. Daardoor ontstaat kansenongelijkheid. Dat moet anders. Met gerichte investeringen in onze kernen en buurten werken we aan een gezonde en vitale leefomgeving. Belangrijk: want de hele regio telt."

Feestelijke start jubileumjaar

Regiovoorzitter Peter Sniijders: "Met de toekenning van onze aanvraag kunnen we verder aan de slag met de vraagstukken die er voor ons als regio en voor heel Nederland, toe doen. De kracht van de Regio Zwolle is de nauwe samenwerking tussen overheden, onderwijs, ondernemers, waterschappen en maatschappelijke organisaties. Dit jaar staan we stil bij 15 jaar Regio Zwolle samenwerking. Een samenwerking die zich kenmerkt door elkaar iets gunnen en over grenzen heen kijken. We hadden ons geen mooiere start van dit jubileumjaar kunnen voorstellen."

Regio Zwolle Stapt Door

De Regio Deal aanvraag is gebaseerd op de 'Meerjarige Agenda 2024-2028: Regio Zwolle Stapt Door'. De Deal richt zich op de thema's 'toekomstbepalende bedrijven', 'de vitaliteit van kernen en een gezonde woon-, werk- en leefomgeving' en 'een natuurinclusieve en klimaatadaptieve regio'. Investeren op deze thema's draagt bij aan de brede welvaart van inwoners en ondernemers. Zij gaan het direct merken in hun dagelijks leven. De Regio Deal gelden worden bijvoorbeeld ingezet om de leefbaarheid in kernen te verbeteren, deze staat onder druk door vergrijzing, ontgroening en een afnemend voorzieningenniveau. Ook staat Regio Zwolle voor de groeiopgave van 50.000 woningen. En er zullen investeringen gedaan worden om de uitdagingen die klimaatverandering met zich meebrengt aan te pakken.

Jelle Weever, voorzitter MKB-Nederland Regio Zwolle: "De Regio Deal biedt ook directe ondersteuning aan de vele mkb- en familiebedrijven in de regio. Onder andere door het verandervermogen van ondernemers en hun medewerkers te versterken. Met de impuls uit de Regio Deal realiseren we duurzame werklocaties en investeren we in een éénloketsysteem voor ondernemers, werknemers en werkzoekenden waar zij zich kunnen melden met allerlei vragen rondom veranderende bedrijfsprocessen, veranderend leiderschap of veranderende vaardigheden die veelal voortkomen uit transitievraagstukken. Goed voor nu, maar ook voor straks. Zo bouwen we samen aan een toekomst waarin duurzaamheid, ondernemen en werken hand in hand gaan." Inge Grimm, voorzitter college van bestuur van Windesheim, vult aan: "Met deze Regio deal zorgen we voor een cultuur waarin leven lang ontwikkelen de gewoonste zaak van de wereld is. Inwoners moeten de mogelijkheid hebben om zich te blijven ontwikkelen. Het is daarnaast essentieel dat we jongeren binden en boeien en als onderwijs hebben we daar een grote rol in. Talent kiest blijvend voor de regio als de combinatie onderwijs, arbeidsmarkt en leefomgeving in hun ogen klopt."

Landelijk beeld

Regio Zwolle is een van de 22 regio's die in deze vijfde tranche een Regio Deal wisten te sluiten. Onder regio's is de animo groot om in aanmerking te komen. Bij het Rijk zijn 29 voorstellen ingediend. Daarvan zijn dus 22 voorstellen gehonoreerd. Naast Regio Zwolle hebben onder meer de regio's Achterhoek, Veluwe en Stedendriehoek een Regio Deal gekregen. Het forse aantal deals in Oost-Nederland onderstreept de aandacht van Nederland voor dit deel van het land. De provincies Gelderland en Overijssel ondersteunen financieel eveneens deze deals. De Regio Deal is een samenwerking tussen Rijk en regio om de kwaliteit van leven, wonen en werken

van inwoners en ondernemers te verhogen, juist op plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken.

Regio Zwolle

Regio Zwolle is een samenwerking van 22 gemeenten, 4 provincies (Drenthe, Flevoland, Gelderland en Overijssel), partners vanuit het (beroeps)onderwijs, kennisinstellingen, waterschappen en ondernemersorganisaties (VNO-NCW Regio Zwolle en MKB-Nederland Regio Zwolle). Alleen door grensontkennend samen te werken, kunnen we de opgaven waar we voor staan het hoofd bieden.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

BFR
Regio Deals

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2024-0000083915

Uw kenmerk

Bijlage(n)

01. selectie vijfde
tranche Regio
Deals

Datum 9 februari 2024
Betreft Selectie vijfde tranche Regio Deals

Heb oog voor de regio, was een van de belangrijkste boodschappen uit het rapport *Elke regio telt!* en tijdens het Kamerdebat hierover van 25 oktober 2023.¹ De Kamer was eensgezind dat er meer aandacht nodig is voor de vraagstukken in alle regio's van heel Nederland. Een van de instrumenten waarmee het kabinet dat al een aantal jaren doet, zijn de Regio Deals. Met Regio Deals zetten we in op het verbeteren van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers. Daarnaast wordt door middel van de Regio Deals de relatie tussen Rijk en regio versterkt en de samenwerking binnen een regio gestimuleerd en verbeterd.

Het kabinet Rutte IV reserveerde in totaal €900 miljoen voor drie nieuwe tranches Regio Deals. Of het nu gaat om stedelijke of landelijke gebieden: de opgaven in de regio zijn het uitgangspunt voor de samenwerking tussen Rijk en regio. Regio's dienen een voorstel in waarin zij hun opgaven en streefbeeld omschrijven en aangeven welke middelen als cofinanciering worden ingezet. Het Rijk sluit aan als partner. Er wordt samengewerkt met iedereen uit de regio die nodig is om de opgaven goed aan te kunnen pakken: overheden, ondernemers, maatschappelijke organisaties, kennis- en culture instellingen. Samen bepalen zij welke acties er genomen worden om de kwaliteit van wonen, werken en leven te verbeteren. Regio Deals sluiten aan bij de DNA van het gebied.

Tot nu toe zijn in vier tranches met ruim 35 regio's convenanten afgesloten. Dit zijn regio's in heel Nederland. Over de voortgang van de eerste drie tranches informeerde ik uw kamer op 3 juli 2023. Op 26 september en 1 november 2023 ontving u de convenanten van de Regio Deals vierde tranche.² In de vijfde tranche wordt voortgebouwd op de ervaringen uit deze eerste vier tranches. De inzichten zijn vastgelegd en gedeeld in de governance labs³ gericht op

---

¹ Raad voor de leefomgeving en infrastructuur, Raad voor het Openbaar Bestuur, Raad voor Volksgezondheid & Samenleving, *Elke regio telt! Een nieuwe aanpak van verschillen tussen regio's* (Den Haag: Digitale uitgave, 2023).

² Kamerstukken 29697-113 en 29697-139.

³ Eindrapportage 2019-2022 Regio Deal Lab Governance, bijlage bij Kamerstuk 33047-25

samenwerking en het PBL onderzoek naar regionale brede welvaart.⁴ Met deze brief informeer ik u over de 22 regio's waarmee het kabinet samen tot nieuwe Regio Deals wil komen in de vijfde tranche.

Vijfde tranche Regio Deals

Regio's konden tussen 7 juli 2023 en 1 november 2023 hun voorstel indienen. Ik heb in totaal 29 voorstellen ontvangen. In de voorstellen omschreven partijen hoe zij samen met het Rijk de brede welvaart in hun regio willen vergroten. Ieder voorstel is gebaseerd op een analyse van de huidige situatie in de regio, en welke uitdagingen en kansen daar spelen. De aanvragen bevatten in totaal een financieringsverzoek van € 630,6 miljoen euro. Voor de vijfde tranche is in totaal €384,6 miljoen euro beschikbaar. Het kabinet reserveerde daarvan € 50 miljoen voor voorstellen uit de Groningen en Noord-Drenthe in de kabinetsreactie op de parlementaire enquête Aardgaswinning Groningen. De vier voorstellen die uit dit gebied zijn ontvangen zijn allen opgenomen in de selectie van de vijfde tranche. Vanwege de grote vraag is het helaas niet mogelijk om met alle regio's die een voorstel hebben ingediend een Regio Deal af te sluiten in de vijfde tranche. Vanwege de omvang van het beschikbare budget kan in de meeste gevallen slechts een deel van de gevraagde Rijksbijdrage worden gereserveerd. Dit kan consequenties hebben voor de inhoud van de aanpak in de regio in de zin dat niet alle elementen uit het voorstel in de definitieve Regio Deal landen. Het Rijk is beschikbaar om mee te denken over de keuzes die dan gemaakt moeten worden om te komen tot een realistische, integrale aanpak.

In het selectieproces zijn de voorstellen zorgvuldig geanalyseerd op basis van het afwegingskader voor de Regio Deals zoals die is opgenomen in de kamerbrief van 3 juli 2023.⁵ Er is door alle betrokken departementen (BZK, EZK, IenW, JenV, LNV, OCW, SZW en VWS) gekeken naar vier aspecten per aanvraag: opgave, aanpak, financiën en organisatie. Zo is er gelet op de omvang en meervoudigheid van de opgave, integraliteit van de aanpak, beschikbaarheid van cofinanciering en inrichting en afstemming van de organisatie. Daarnaast is rekening gehouden met een evenwichtige verdeling over Nederland en al eerder afgesloten Regio Deals. Bij de beoordeling stond steeds de vraag centraal of duidelijk is hoe de voorgestelde aanpak bijdraagt aan het versterken van de brede welvaart⁶ van inwoners en ondernemers in de betreffende regio.

Het kabinet is voornemens om de komende maanden met 22 regio's de door hen ingediende proposities verder uit te werken tot een Regio Deal. Ik zie deze proposities als uitnodiging van de regio's om tot een gezamenlijke aanpak te komen. Het Rijk en de geselecteerde regio's zullen nog een aantal vervolgstappen moeten zetten om de Regio Deals daadwerkelijk te kunnen sluiten, waarbij de prioriteiten en inbreng vanuit de regio én het Rijk richtinggevend zijn. Zij bepalen de komende maanden samen welke concrete doelen en gezamenlijke inzet

---

⁴ Weterings, A., M. van der Staak, F. Daalhuizen, E. Evenhuis, M. Thissen & L. Verwoerd (2022), Keuzes bij het bevorderen van de brede welvaart in de regio, Den Haag: Planbureau voor de Leefomgeving.

⁵ Kamerstuk 29697-112.

⁶ Zie kamerstuk 2021-2022, 29 697, nr. 109, pagina 2 voor de definitie van brede welvaart die het kabinet hierbij hanteert.

uiteindelijk opgenomen worden in de Regio Deal. Het ter beschikking stellen van de rijksbijdrage en het sluiten van de Regio Deal is onder voorbehoud van overeenstemming tussen alle betrokken partners. Het streven is dat alle voorstellen medio 2024 zijn uitgewerkt tot een Regio Deal, in de vorm van een convenant. In het convenant worden ook de afspraken voor de looptijd van de Regio Deal vastgelegd en welke partijen deelnemen aan de Regio Deal. In de onderstaande tabel vindt u een overzicht van de geselecteerde voorstellen. Bijlage 1 omvat een uitgebreidere omschrijving van de regio's, de opgaven die daar spelen en waar zij met de Regio Deal op willen inzetten.

Tabel 1. Overzicht uit te werken Regio Deal proposities		
#	Voorstel Regio Deal	Max. bijdrage RE (incl. BTW / x mln.)
Noord		
#1	Het Hogeland	€ 12,1
#2	Regiocentra Groningen	€ 20
#3	Oost-Groningen	€ 12,5
#4	Groningen Noord	€ 10
#5	Zuidwest-Friesland	€ 17,5
Totaal Noord		€ 72,1
Oost		
#6	Veluwe	€ 20
#7	Regio Achterhoek	€ 25
#8	Regio Zwolle	€ 30
#9	Regio Stedendriehoek	€ 20
Totaal Oost		€ 95
Zuid		
#10	Regio Noord-Limburg	€ 10
#11	Regio Midden Limburg	€ 20
#12	Regio West-Brabant	€ 15
#13	Metropoolregio Eindhoven	€ 20
Totaal Zuid		€ 65
Noordwest		
#14	Noord-Holland Noord	€ 32,5
#15	Amsterdam Zuidoost	€ 20
#16	MRA West	€ 20
Totaal Noordwest		€ 72,5
Zuidwest		
#17	Drechtsteden-Gorinchem	€ 25
#18	Zuid-Hollandse Delta	€ 10
#19	Waterwegregio	€ 17,7
#20	Delft	€ 12,3
Totaal Zuidwest		€ 65
BES		
#21	Sint Eustatius - Caribisch Nederland	€ 10
#22	Saba, Caribisch Nederland	€ 5
Totaal BES		€ 15
		€ 384,6

Financiering

Voor de vijfde tranche Regio Deals is €384,6 miljoen beschikbaar. Hiervoor gelden dezelfde financiële uitgangspunten als in de vierde tranche: de eenmalige bijdrage uit de Regio Envelop per deal bedraagt minimaal € 5 miljoen en maximaal € 40 miljoen inclusief BTW. De Rijksbijdrage is bedoeld als tijdelijke financiële impuls om regionale samenwerkingen gericht op het versterken van de brede welvaart op gang te brengen. De inzet van dit kabinet is dat deze bijdrage werkt als katalysator om dit doel te bereiken. Bij het uitwerken van de voorstellen is nadrukkelijk aandacht voor borging van de activiteiten na afloop van de Regio Deal. Het kabinet vraagt regio's bovendien om evenredige cofinanciering. Kwetsbare regio's kunnen hier beargumenteerd van afwijken. Uit de tussentijdens evaluatie van de systematiek van de Regio Envelop blijkt dat deze regionale cofinanciering kan bijdragen aan het verbeteren van regionale samenwerking tussen overheden en andere partijen. De financiële bijdrage vanuit het Rijk wordt met een specifieke uitkering aan de regio's beschikbaar gesteld.

Kenmerk
2024-0000083915

Lessen over Rijk-regio samenwerking

Hoewel partners binnen de Regio Deals het instrument waardevol vinden, worden er ook kritische kanttekeningen gemaakt over programma. Zo wordt in het rapport *Elke regio telt!* gesteld dat de Regio Deals van te korte duur zijn en te gering van omvang om een blijvend effect te kunnen sorteren. In combinatie met afronding van de eerste Regio Deals is dit een goede aanleiding om terug te kijken op wat de Regio Deals in beweging hebben gebracht. Enerzijds door te laten onderzoeken wat de werkzame elementen zijn in de samenwerking binnen Regio Deals, anderzijds door te onderzoeken wat effectieve interventies binnen Regio Deals zijn geweest en welke rode draden hier uit te destilleren zijn. Gebundeld met de ervaringen uit het nationaal programma Leefbaarheid en Veiligheid en het programma Regio's aan de Grens, vormt dit een waardevolle informatiebasis voor de derde actielijn zoals opgenomen in de kabinetsreactie *Elke Regio Telt!*: versterken en verstevigen van de relatie tussen Rijk en regio. Ik zie hierin een belangrijke rol voor de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om samenhang aan te brengen in lopende trajecten en programma's gericht op de regio's.

Tot slot

Deze nieuwe Regio Deals vormen een mooie mix tussen plattelandsgebieden, de verstedelijkte omgeving, Caribisch Nederland en de regio's aan de grens en sluiten aan op de opgaven die spelen in de betreffende regio. De verschillende uitdagingen van deze gebieden vragen namelijk om maatwerk en dus 'eigen' oplossingen.

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
BFR
Regio Deals

Het Rijk sluit aan bij wat er in deze verschillende gebieden nodig is.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hugo de Jonge

Kenmerk
2024-0000083915